

СИЛАБУС
з дисципліни «Статистика»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
242 «Туризм»

Харківський національний технічний університет сільського господарства
імені Петра Василенка

Обсяг курсу – 4 кредити (ECTS): 30 годин лекції, 30 годин – практичні заняття, 60 годин – самостійна робота, залік.

Викладач курсу - Луценко Олена Анатоліївна, к.е.н., доцент кафедри обліку та аудиту (<http://new.khntusg.com.ua/staff/lutsenko-olena-anatolyivna>)

ОПИС КУРСУ

Пререквізити (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Економічна теорія», «Вища математика», «Теорія ймовірностей і математична статистика», «Математичне програмування».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Теорія економічного аналізу», «Фінанси», «Економіка підприємства», «Бухгалтерський облік» .

Коротка анотація дисципліни (загальна характеристика, особливості, переваги). Структуру та зміст курсу побудовано на основі теоретичних положень загальної теорії статистики, які містять статистичні методи дослідження.

Опановуючи курс, здобувач вищої освіти має: збирати, групувати та аналізувати статистичні дані; подавати отримані розрахункові дані у вигляді спеціально сформованих таблиць, графіків та карт; обчислювати узагальнюючі характеристики складу і структури сукупностей; розраховувати показники та коефіцієнти; аналізувати явища і процеси суспільного життя використовуючи статистичні методи і визначати основні тенденції розвитку; визначати ступінь взаємозв'язку між явищами, що досліджуються.

Вивчення даної дисципліни дає можливість студенту:

знати:

- основи організаційного та методичного забезпечення здійснення статистичного спостереження;
- методики збору, накопичення, обробки та аналізу статистичної інформації;
- методи узагальнення статистичних даних;
- методи аналізу результатів статистичного спостереження в статистиці

вміти:

- володіти основними прийомами розрахунку статистичних показників;
- оформлювати результати аналізу у вигляді таблиць і графіків;
- вільно володіти методами аналізу варіації, рядів розподілу, рядів динаміки, вибіркового методом;
- застосовувати методи вивчення взаємозв'язків для варіаційних та атрибутивних ознак;
- розробляти елементарні прогностні моделі;
- складати відповідне аналітичне супроводження результатів розрахунків

Мета та основні задачі дисципліни.

Метою викладення дисципліни «Статистика» є формування компетентності щодо оволодіння методами збирання, обробки та аналізу інформації про масові соціально-економічні явища і процеси.

Предметом вивчення дисципліни «Статистика» є закономірності формування масових економічних явищ і процесів та тенденції їх розвитку.

Основними завданнями, що мають бути вирішені в процесі викладення курсу, є надання здобувачам вищої освіти:

- ознайомлення з особливостями методології статистики;
- оволодіння основними поняттями статистики;
- вивчення прийомів зведення та групування статистичних даних; оволодіння методиками розрахунку абсолютних, відносних та середніх величини;
- побудова рядів розподілу, визначення показники варіації та форми розподілу;
- знання організаційних засад та методичного забезпечення вибіркового спостережень;
- вивчення особливостей проведення статистичної перевірки гіпотез;
- аналіз рядів динаміки, здійснення прогнозування явищ і процесів;
- вивчення методичного забезпечення розроблення індексних систем та прийомів аналізу індексів;
- оволодіння статистичними методами вимірювання і встановлення зв'язку.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців компетентності щодо збирання, обробки та аналізу статистичних даних за допомогою статистичних методів та умінь правильно інтерпретувати отриману статистичну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень, а також формування здатностей:

- виявляти, формулювати та аналізувати актуальні соціально-економічні явища і процеси;
- розробляти програму статистичного спостереження і проводити дослідження;
- використовувати необхідні статистичні методи та інформаційні технології для збирання, обробки і аналізу статистичної інформації;
- обчислювати узагальнюючі показники, надавати їм економічну інтерпретацію та узагальнювати результати статистичного дослідження;
- оформляти результати статистичних досліджень в статистичних таблицях, графіках, картах;
- оперувати макроекономічними показниками; виявляти закономірності та основні тенденції розвитку досліджуваних явищ.

Результати навчання. За результатами вивчення курсу здобувачі вищої освіти можуть знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів, знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії статистики у туризмі, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук, знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ, застосовувати у практичній діяльності методи статистики для аналізу ринку туристичних послуг, організації та технології обслуговування туристів, розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт, ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися, організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних, комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки, розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна), встановлювати зв'язки з експертами туристичної та інших галузей, адекватно оцінювати свої знання і

застосовувати їх в різних професійних ситуаціях, виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання, приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності, професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях.

Структура курсу

Змістовий модуль 1. «Предмет і методи статистичної науки, основні етапи статистичного дослідження, ознайомлення із статистичними показниками»

Лекції:

- Тема 1. Предмет і методи статистичної науки.
- Тема 2. Організація статистичного спостереження
- Тема 3. Зведення і групування статистичних даних.
- Тема 4. Статистичні показники: абсолютні, відносні і середні величини.
- Тема 5. Значення середніх величин в економічному аналізі.

Практичні заняття:

- Тема 1. Предмет і методи статистичної науки.
- Тема 2. Організація статистичного спостереження
- Тема 3. Зведення і групування статистичних даних.
- Тема 4. Методика розрахунку абсолютних і відносних величин.
- Тема 5. Значення середніх величин в економічному аналізі.

Змістовий модуль 2 «Проведення аналізу статистичного дослідження із застосуванням основних статистичних методів і показників»

Лекції:

- Тема 1. Показники варіації і основи дисперсійного аналізу
- Тема 2. Вибіркове спостереження, причини і умови його застосування
- Тема 3. Ряди динаміки
- Тема 4. Застосування індексного методу
- Тема 5. Статистичні методи вимірювання зв'язку.

Практичні заняття:

- Тема 1. Розрахунок показників варіації і розкладання дисперсії.
- Тема 2. Сутність вибіркового спостереження та дослідження методикою розрахунку середньої і граничної помилок вибіркового спостереження.
- Тема 3. Вивчення методикою розрахунку показників ряду динаміки і методів їх обробки.
- Тема 4. Вивчення методикою розрахунку індивідуальних, загальних і середніх індексів.
- Тема 5. Статистичні методи вимірювання зв'язку. Основи кореляційно-регресійного аналізу.

Політика курсу – жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються. У випадку таких подій – реагування відповідно до Положення про академічну доброчесність учасників освітнього процесу.

Система оцінювання – оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою. Бали нараховуються за наступним співвідношенням: модуль 1 – 50 % семестрової оцінки; модуль 2 – 50 % семестрової оцінки; залік – 100 % семестрової оцінки.

Інформаційні ресурси

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>
Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>
Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>
Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>
Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>
Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>
Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>